

02

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА: АМАТЕР- СКА КУЛТУРА И КРЕАТИВНИ АКТИВИЗАМ

РАЗРЕД: ДРУГИ

Аматерска култура и креативни активизам

Задатак бр. 1:

Процените у каквом су међусобном односу следећи појмови:

ЗНАЊЕ

ВРЕДНОСТИ

КУЛТУРА

ТРАДИЦИЈА   СТВАРАЛАШТВО

Култура обухвата знања, вредности, веровања, традицију и стваралаштво појединца или друштвене групе.

Суштинско обележје културе је **стваралаштво**. Док неки људи имају потребу и способност да на стваралачки начин реагују на стварност која их окружује, други је рутински прихватају и прилагођавају јој се. Услов за стваралаштво су лична слобода (право да развијемо своју личност и свест о значају њеног развоја), машта, интелигенција, интуиција, оригиналност, инвентивност, али и деловање несвесног дела наше личности и колективног идентитета.

Аматерску културу развијају појединци и друштвене групе којима уметност није занимање, који најчешће знање о уметности којом се баве нису стекли кроз институционално образовање (у школи и на факултету). И они доприносе укупном развоју културе једног друштва.

Најраспрострањенији облици аматерске културе у Србији су фолклорни ансамбли, хорови, аматерска позоришта, књижевни клубови, ликовне и фото радионице, али и разни видови аматерског културно-уметничког ангажовања појединаца, попут стварања музике у кућним условима (*home-made* музика), писања креативних графита, израде мурала и другим различитим видовима уличне уметности. Понекад такве активности имају за циљ подизање свести грађана о некој друштвено важној теми, подршку одређеној хуманој идеји или хуманитарној акцији. Пошто се аутор и тада изражава на естетски начин, користећи уметничка изражајна средства, његово иступање назива се **креативни активизам**.

Задатак бр. 2:

Истражите значење следећих појмова: *индустријска култура*, *институционална култура* и *аматерска култура*. Утврдите по чему се разликују, која изражајна средства користе и које вредности истичу наведени облици културе.

Аматерска култура: пројектна настава

Циљ пројектних активности је утврђивање облика, обележја и вредности аматерске културе.

Пројектни задаци:

Уз помоћ доступних извора утврдите ко су **сквотери**, који су њихови циљеви и какав је њихов поглед на свет. У чему се огледају њихова хуманост и креативност? Због маргинализовања од стране масовних медија, сквотери користе могућности других медија. Истражите које медије сквотери користе за представљање својих идеја и активности.

Анализирајте основно начело сквотера: „Бесмислено је да напуштени простор буде празан“. Изнесите своје мишљење о тој теми. Које објекте из своје околине бисте препоручили сквотерима? Која су ваша решења и предлози за тај простор?

Графити и мурали спадају у нове форме изражавања у градовима. Ко су аутори графита? Ко ме се обраћају и са којим циљем? Прикупите најзанимљивије примере графита и направите класификацију на основу тема које обрађују (о животу, друштву, љубави, себи и другима, историји и политици итд.). Пронађите податке о објављеним збиркама графита. У којој мери графити могу имати естетску вредност?

Оповргните или докажете следећу тврдњу: *Графити су дела анонимних аутора који су се одрекли ауторских права.*

Изглед јавног простора могу променити и мурали. Мурали представљају монументалне слике на зидовима, таваницама, најчешће на фасадама. Помоћу доступних извора пронађите примере најлепших мурала у нашој земљи и свету. Истражите да ли постоје мурали у вашем граду и шта је на њима представљено. Утврдите да ли се неке институције у нашој земљи баве заштитом мурала.

Дигитализација штити мурале од заборављања. Истражите да ли су у свету и код нас организоване изложбе фотографија мурала. Прикупите примере и направите презентацију о тим културним догађајима. Истражите да ли заузимају простор у медијима и на који начин су најчешће представљени.

Музика такође може бити показатељ аматерске културе. Истражите какав је однос музичара који стварју у кућним условима (*home-made* музика) према званичној култури и њеним вредностима. Пронађите примере такве музике на интернету и представите их осталим ученицима. Процените да ли се у одабраним примерима потврђују естетске и хуманистичке вредности.

Продукт пројектне наставе:

На основу заједничког истраживања, прикупљених података и закључака до којих сте дошли, осмислите и у школи поставите изложбу на тему аматерске културе. О свему саставите извештај за школски сајт.